

איצרות

גליון שפועי מאיצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

חשוב לדעת

מי שכל ידיעותיו על ברסלב נשאבות מעלוניו בלבד, ואין לו ידע מספיק בספרי רבינו ותלמידיו הקדושים – עלול לחשוב כי חסידות ברסלב מסתכמת בדברי חזיון בלבד...

נכון, 'תורת ההתחזקות' בברסלב מהווה יסוד גדול וחשוב מאין דוגמתו, ובלעדיה כמעט ואי אפשר להתקיים ולהתקדם בעבודת השם.

ברם, מי שמתמצא בספר הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן' יודע, שכל 'תורה' שבו מהווה צוהר אל הנעשה בעולמות העליונים על ידי התורה והמצוות שאנו מקיימים, ואל אשר עושים הצדיקים הגדולים לתיקון העולם.

אך מטבעם של דברים רוחניים כאלה, שאי אפשר לכתוב עליהם בצורה המונית, משום שהם דורשים 'הקדמות' רבות בתורת הקבלה והחסידות.

עם זאת חשוב מאוד שקוראים המכירים את ברסלב רק דרך העלוניו ידעו, כי מובאים בהם רק הדברים המעשיים ביותר שאינם דורשים הסברים ארוכים מדוי.

כך שגם אם כתוב בעלון למה ומדוע כך וכך ראוי לעשות ולחשוב בעבודת השם, או שכך וכך עושים הצדיקים הגדולים – הרי אלה רק הסברים על קצה המזלג של תורות עמוקות ורחבות שגילה רבינו, וכפי שתלמידו מוהר"ת הרחיבם בספרו הגדול 'ליקוטי הלכות'.

העורך

האם אנתנו בריאים?

ישראל, ומסר נפשו בשבילם והשליך נפשו מנגד, ולא היה חושש על עצמו כלל" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב ז).

מסירות נפשו נבעה מגודל הרחמנות שיש לרחם על יהודי שחוטא הלילה, שכן "כל היסורים שבעולם אינם נחשבים למשאוי, כנגד המשאוי הכבד של עוונות" (שם). הוא לא היה יכול להביט בשוויון נפש באומללות הגדולה ביותר שנגרמת למאושר הגדול עלי אדמות; לקחת יהודי ששורשו כה גבוה, למעלה מכל העולמות העליונים, ולהשליכו ברפש איום שכזה של חטאים – זה חייב אותו לקום ולמסור נפשו להצלתו.

אם יבוא אחד ויגיד לנו שהוא רוצה למסור את נפשו כדי להציל אותנו מחולייתו הכבד והנורא – נביט עליו בתימהון: היכן הוא חולי זה?! בחסדי שמים אנתנו מהלכים על שתיים, שומעים, מדברים, אוכלים, שותים וכולי. אך המנהיג האמיתי רואה פה תהום של אומללות.

וכך מסביר רבינו הקדוש (שם): "כי עיקר האדם הוא הדעת; ומי שאין לו דעת אינו מכונה בשם אדם כלל, רק הוא בחינת חיה בדמות אדם" –

מי שלא מכיר את טיבו של בר ישראל, יכול לחשוב שהנה לפניו אדם בריא, אך מי שיוודע איך בני ישראל נראים בשורשם – עומד ובוכה: האדם האמיתי אבד! יש כאן חיה בדמות אדם! אוי כמה עמוק הכאב.

משה רבינו לא יכול היה לעמוד שווה נפש מול הטררגדיה האיומה; הוא היה מוכן למסור על כך את נפשו בפועל.

פרשתנו, פרשת תצוה, מנציחה את מסירות הנפש הליו. בפרשתנו אכן לא נזכר שמו של משה רבינו, כבקשתו – עדות לאותה רחמנות שנגבה של המנהיג הרחמן שהסכים למחות את שמו להצלת ישראל.

הדברים הללו צריכים לזעזע את שלוותנו עד עומק השיתין; אסור לנו להרגע מן ההופעה החיצונית שלנו שנראית כשל אדם בריא. אם אנתנו יודעים שעדיין החטאים שולטים בנו, אזי הרחמנות עלינו עצומה מאד. המחלה איומה כל כך עד שצדיק הדור אפילו מוכן למסור את נפשו כדי לרפא אותנו.

מאידך, כמה גדולה התקווה: אם זהו אכן שורשנו האמיתי, והרועה הנאמן כה אוהב ומרחם אותנו – באמת הבל לוותר על פעולות ההצלה שלו שבדואי יובילו אותנו אל התיקון השלם.

"מסירות נפשו!" לא היתה הגדרה אחרת בפי עסקני הצדקה שעמדו נפעמים מול מסירותו הנפלאה של האיש שמשליך את נפשו מנגד להצלת אחיו.

הוא נודד כבר חצי שנה בארצות נכר, כדי לגייס תרומות להצלת אחיו ומשפחתו בת שמונה הנפשות שנותרו כספינה מיטרפת בלב ים – עקב מחלתו החמורה של האח.

כולם נוכחו שכונתו לשם שמים ללא כל מטרת רווח. הוא סבל יסורים וביזיונות, אך עמד בנחישות ודבק במטרות. "כנראה" – אמרו העסקנים בארצות בהן שהה – "שהמצב אכן חמור ביותר. אחרת הוא לא היה מוכן למסור נפשו כל כך".

ביום מן הימים נקלע אחד מאותם עסקנים לעיר בה דר האח החולה האנוש, והחליט לבקר.

"זה האיש", החוו לו בני המקום על פלוני שעמד באותה עת בחצר בית הכנסת על שתי רגליו, מוקף נערים צוחקים. לא חולה ולא מחלה...

הוא שפשף את עיניו בתימהון. 'איך יתכן כזאת?!' – חשב לעצמו – 'האח המתרים כלל לא היה נראה כנוכל. להיפך, במסירותו העצומה נראה היה בכירור שהוא כה חרד לגורל אחיו'.

הוא לא יכול להתאפק ולהמתין; בתנועה נמרצת הוא מוציא את הסלולרי ומחייג היישר אל האח השהוה עדיין בחו"ל. "למה רימינני?!" הוא שואל

בחיומה כבושה. "לא רימינני ולא כיבתי. אל תסתכל בקנן אלא במה שיש בו" – עונה הלה בכאב – "אולי לא הכרת את אחי קודם לכן, אבל מי שהכירו, בוכה על האובדן האיום. מאבא תלמיד חכם, מורה דרך ומפרנס, הוא הפך למוקד של לעג וקלס לנערי השכונה. משבר איום שפקד אותו גרם לו מחלה נפשית, ממנה הוא לא מצליח להתאושש. לאחר עמל ויגיעה רבה גילינו תרופה יקרה שאנו מקווים להצילו על ידה".

משה רבינו, הרועה הנאמן, מסר את נפשו להציל את ישראל. כאשר הוא ראה את חרון האף הנורא שנגרם בעקבות חטא העגל, הוא אמר לה: "ועתה אם תשא חטאתם – ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת". הוא מוכן להמחק מספר התורה, מקור חייו, ובלבד שבני ישראל יזכו למחילה!

הוא ויתר על השכר הגדול של "ואעשך לגוי גדול" ולא הסתכל על כך, "כי משה רבנו היה לו רחמנות באמת על

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחדש אדר א'	ליקוטי מוהר"ן ח"א	ליקוטי הלכות ח"ב	ליקוטי תפילות ח"א	הדף היומי ובהים
שבת	ה	יא.	סו	רכז רכח	צד
א	ט	יא:	סז	רכט רל	צה
ב	י	יב.	סח	רלא רלב	צו
ג	יא	יב:	סט	רלג רלד	צז
ד	יב	יג.	ע	רלה רלו	צח
ה	יג	יג:	עא	רלז רלח	צט
ו	יד	יד.	עב	רלט רמ	ק

אוצרות ברסלב

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"

ת.ד. 50617 בית שמש
טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 1718-8552121
מוקד הישועות 1800-255-522

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע עם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

אנו יכולים ליצור עולם חדש!

אנא עבדי שמיא וארעא במילולי (= כמו שאנו עושה שמים וארץ בדיבור) – אף אתה כן" (הקדמת זוהר, ה'ע"א).

אולי ננסה לבאר קצת יותר: החטאים מקלקלים את הבריאה, כפי שאמרו חז"ל: "בשעה שברא הקב"ה את אדם הראשון, נטלו והחזירו על כל אילני גן עדן ואמר לו: ראה מעשי כמה נאים ומשובחין הן, וכל מה שבראתי בשבילך בראתי – תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי" (קהלת ז, ט).

החטאים הם גם הסיבה לכל הצרות והייסורים בעולם, כקביעת חז"ל: "אין מיתה בלא חטא ואין ייסורין בלא עוון" (שבת נה).

שכן כל הבריאה שואבת חיים מהתורה הקדושה שבה נבראה, כך שכשעוברים ח"ו על התורה – גם הבריאה בהכרח נפגמת.

אבל התפילות מנקות אותנו מהחטאים, שכן הן תוקנו במקום הקורבנות שבבית המקדש (ברכות כו ע"ב) שהיו מכפרים על חטאינו, ועל שם זה נקראו 'קורבנות' שמקריבים ומחברים את הבריאה מחדש לבוראה ומתקנים את כל הליקויים.

כשאדם שופך את לבו לפני ה' ומבקש רחמים על עצמו, הוא מתקן את הנתק שגרמו לו עוונותיו והוא חוזר ושואב חיות חדשה, דבר שמתקן את כל הליקויים שהיו מקודם, כפי שמלמדנו הנביא "שובה ישראל כי כשלת בעוונך... ונשלמה פרים שפתינו" (הושע יד ב-ג).

אל ה' " (תהלים כז).
אך רבינו דולה ושופך כאן אור חדש על המצווה הבסיסית והיומיומית הזו.

כל מי שמנסה ללמוד את נושא התפילה תמוה: מה צורך לספר לקדוש ברוך הוא את צרכינו ומשאלותינו? הרי להבדיל ממלך בשר ודם, מלך העולם יודע כבר הכל, הרבה יותר טוב מאתנו!

עוד נוסף להקשות: כבר לימדונו רבותינו ש"כל דעביד רחמנא לטב עביד" (ברכות ס ע"ב), אם כן, כיצד יכול אדם להתערב בחשבונות שמים, להביע בקשות ומשאלות, שכנראה אינן לטובתו? גם זאת, שוב להבדיל ממלך בשר ודם, שאכן טועה לפעמים ויש צורך להגיש בקשות לתיקון המעוות.

תשובות רבות ניתנו לשאלות אלו, אבל כאן מגלה לנו רבינו הסבר מפתיע:

אומנם המצוקה והקושי הם בוודאי לטובתו של האדם במצב שקודם התפילה, אולם התפילה משנה את המצב בעצמו כך שאין צורך במצוקות ובקשיים. איננו מתערבים אפוא בסדרי הנהגת הבריאה; אנחנו פשוט בוראים את העולם מחדש באופן מתוקן יותר, שבו אין מקום לקשיים ולמצוקות.

קביעה נועזת זו יש לה יסוד בדברי חז"ל על הפסוק: "ולאמור לציון עמי אתה" – "אל תקרי עמי אלא עמי, בשותפי; מה

"תפילה הוא בחינת 'חידוש העולם', כי תפלה הוא שמאמין שיש מחדש אשר בידו לעשות כרצונו, לשנות הטבע. והוא בחינת בריאה ככה... והתורה הוא בחינת בריאה בפועל..."

"וכשמתפלל על איזה דבר, הוא בחינת... בריאה ככה... עד שבא אל התורה שהוא בחינת בריאה בפועל – ואז נעשה בקשתו..."

"ומשך נמשך רוח החיים אל החסרונות; ובה מכפרין העוונות... כי עיקר החסרון הוא הסתלקות הרוח חיים" (ליקוטי מוהר"ן ח"א, ח)

דומה, שהביטוי הבסיסי ביותר של האמונה הוא תפילה. מה יותר טבעי ופשוט לאדם מלשפוך את הלב לפני הקרוב לו מכל, לפני זה שברא אותו, משגיח עליו ודואג לו תמיד?

בני האדם, מאז ומעולם, התפללו. האדם הראשון ביקש גשם (בראשית ב, ה – רש"י); האבות תיקנו את התפילות שבסידור; אליעזר עבד אברהם התפלל שישגי אשה ליצחק; "ויעתר יצחק" – שיהיו לו ילדים; "ועיני לאה רכות" – מבכי ותפילה (ב"ב קנ"ג ע"א); משה רבינו – "אין כוחו אלא בפיו" (במדבר כב, ד – רש"י); דוד המלך חיבר את ספר התהילים, והרשימה עוד ארוכה מאד.

התפילה הוא מושג כה בסיסי, עד שהחשיבו אותו כאחד מעיקרי האמונה – "שהבורא יתברך שמו, לו לבדו ראוי להתפלל". אולם, כבר אמרו חז"ל שהתפילה היא מהדברים הדורשים חיזוק, ככתוב: "קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה

רבי אברהם פטרבורג – תלמיד רבינו

בהתפעלות: "אני שסוחר מלומד הנני, הבחנתי כי רבינו רוכב על הסוס ללא שמין פחד, כרָכָב עתיד ניסיון – וכל זאת כשמחלת השחפת שלו בתוקפה" ללמדך שרבינו לא התיירא משום דבר גשמי.

מאוחר יותר סיפר על דברים נפלאים שזכה לשמוע באותה הזדמנות מפי רבינו, שקשר הדוק היה להם עם התורה 'תקעו אמונה' (ליקו"מ ח"ב ה) שהשמיע בראש השנה שקודם לכן.

רבי אברהם האריך ימים, והחסיד רבי אהרן מקיבליטש, חמיו של רבי לוי יצחק בנדר, עוד הכירו.

זאת מלבד התלאות הנוספות שעברו על רבינו בעת ההיא.

"המשכילים המעיינים בדברינו בעין האמת", כותב מוהרנ"ת, "יבינו מעט גדולת הבורא יתברך על ידי כל זה, וגדולת הצדיקים, וכמה יסורים וצרות הם סובלים בשביל תיקון נפשתינו. אולי נתעורר על ידי כל זה, לילך בדרכיהם הקדושים אשר הורה אותנו בספריו הקדושים, ונשוב אל ה' באמת" (שם, קנא).

בתקופת מגוריו בפטרבורג, שהייתה עיר נכרית מובהקת, חש רבי אברהם בסכנה תמידית ליהדותו, ואת צערו על כך תינה בפני רבינו, כמובא בחיי מוהר"ן (פרק עבודת ה'): "איש אחד מאנ"ש היה בפטרבורג והיה כותב לו [לרבינו] ז"ל משם מכתבים הרבה, כאשר שיש לו צער גדול מזה שנוקד לשם, כי כמה פעמים שמעו מרבינו ז"ל ששם קשה מאוד להתחזק בעבודתו יתברך, כי הוא מקום מסוכן מאד. ופעם אחת סיפר רבינו ז"ל מזה, ואמר: 'דבר זה בעצמו – שהוא מתיירא וחרד כל כך שמא מחמת זוהמת המקום לא יוכל לעמוד במדריגתו – דבר זה בעצמו מעמיד ומחזק אותו לעמוד על עמוד ולכלי ליפול ממדריגתו..."

בשנה האחרונה לחיי רבינו, כשהיה חולה מאד, נהג רבינו לנסוע מדי יום אל מחוץ לעיר לשאוף אויר צה, ואנשיו דאגו לו לעגלה רתומה לסוס לשם כך. פעם אחת לא עלה בידם למצוא אלא סוס לרכיבה בלבד. רבי אברהם שהתלווה אל רבינו באותו יום, סיפר מאוחר יותר

מוצאו היה מברדיטשוב. לפני התקרבות מורנו רבי נתן לרבינו, היה רבי אברהם כותב התורות מפי רבינו, והן המובאות בספר הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן' תחת הצינור "לשון החברים".

בסביבות שנת תקס"ז עבר לדור בעיר פטרבורג, שם עסק במסחר. כיוון שהיה לו יד במלאכת הכתיבה, פנו אליו רבים כדי שיינסח עבורם מכתבי בקשה לממשלה וכדומה.

על נדידתו לפטרבורג הרחוקה בגשמיות וברוחניות, כותב מוהרנ"ת כי אותה שנה, תקס"ז, היתה סוערת ומלאת הרפתקאות עבור רבינו ואנשיו. ביום הכיפורים, בעיצומה של תפילת 'כל נדרי' פרצה שרפה בעיר, ויחד עם שאר בתי העיר נשרף גם ביתו של רבינו.

כשהגיעה השמועה על כך לבית הכנסת, מיהרו תלמידי רבינו להציל את הניתן להציל מרכושו. הדבר גרם לבלבול התפילה, ומאוחר יותר אמר רבינו כי באותו יום כיפור רצה לפעול איזה דבר אצל ה' יתברך, וכבר היו לו טענות רבות על כך, אולם השריפה שפרצה בילבלה את הדבר.

רבי נתן מוסיף בספר 'חיי מוהר"ן', כי באותה שנה היה רבינו נע ונד בדרכים, וגם הוא – רבי נתן – עצמו הוכרח לנדוד מנגמירוב עיר מולדתו למוהליב, ואילו רבי אברהם דן גלה לפטרבורג.

איך יכול לחדש בתורה?
התחדש בתורה!

(עפ"י ליקו"מ ח"א קנט)

"יהיה מי שישמע"...

בתוך רגעים היו כמה מביניהם עומדים מאחורי גבו של מוהרנ"ת ומחקים במרץ את תנועות ידיו תוך כדי דיבורו...

אחד מהם היה אברך העונה לשם "עוזר". עמד אף הוא וחיקה כצל את תנועותיו של רבי נתן, לקול צחוקם המתגלגל של חבריו. אלא שלפתע החליט להטות אוזן לדיבוריו. ידיו צנחו למראהו, השחוק ההיתולי נמחה מפניו, ואת מקומו החליפה רצינות תהומית. הוא הקשיב קשב רב לכל מילה שנאמרה. מימיו לא שמע דברי אמונה יוצאים מן הלב שכאלו. רבי נתן נגע במקום הכי עמוק בנשמתו, וכולו נשטף בגלי חרטה: "אבוי לי! איך התלוצצתי מיהודי קדוש כזה!?! - - -"

הוא ניגש אל רבי נתן ביראת כבוד, שאל אותו שאלות מתוך התעניינות אמיתית - ומוהרנ"ת ענה לו בדברי טעם ודעת המחיים את הנפש.

האברך מצא עצמו ככלי מלא בושה וכלימה. פתאום הבין כי כל דברי ההתנגדות שיצאו מפיו היו חסרי כל בסיס. בקול נכנע שאל את מוהרנ"ת: "אדם שדיבר בגנות תלמיד חכם שנסתלק, מהי תשובתו?"

"הלכה פסוקה היא", השיבו מוהרנ"ת, "מביא עשרה בני אדם ומעמידם על קברו, ואומר: 'חטאתי לאלוקי ישראל ולפלוני זה שחטאתי לו'. ומוסיף ה'מגן אברהם': 'וצריך לילך לשם יחף'." (שו"ע או"ח תרו; י"ד רמג)

רגליו של האברך הוליכוהו אל ציון רבינו הקדוש, ובקול בוכים זעק מקירות ליבו: "רבי קדוש! מחל לי על הדברים שיצאו מפי נגד כבודך. עתה משתוקק אני להימנות על אנשיך!"

מאותו יום הפך רבי עוזר לאחד מגדולי עובדי השם שבחסיד ברסלב; הוא דבק ברבי נתן בכל ליבו ונמנה בין תלמידיו המובהקים. שבחיו ותהילותיו על עבודתו את בוראו מחוץ ליישוב במסירות נפש - הלא הם כתובים בספר "כוכבי אור".

הרבי... לא בכל יום מזדמן לראות גאון, צדיק וקדוש משכמו ומעלה, עוסק ב... מכירת ספרים.

שונים הם פני הדברים כאשר מדובר ביהודי אחד ומיוחד ורבי נתן שטרנהרץ שמו.

אותו גאון וצדיק קדוש שרבו הפליג בשבחו והתבטא עליו בביטויים נדירים, ובנקל יכול היה לשבת בכבודו של עולם, העדיף להשאר "תלמיד" בכל רמ"ח אבריו ושם"ה גידיו. הוא ברח כל ימיו בריחה אמיתית מן הכבוד, והדבר התבטא בין השאר, בהיותו תקופה מסוימת למוכר ספרים.

באותם ימים הדפיס רבי נתן בביתו בחשאי את ספרו הקדוש והנורא של רבו "ליקוטי מוהר"ן". לאחר שנסתיימה מלאכת ההדפסה עליה ניצח הוא בעצמו, נותרו בידו לוחות העופרת, "מאטריצין" במונחי הימים ההם, עליהם היו מרכיבים אחת לאחת את האותיות במלאכת כפיים מפרכת, וכך היו מטביעים את המילים על גבי הנייר.

פנה רבי נתן אל אחד המדפיסים האיזוריים והציע לו את הלוחות למכירה. "אתן לך תמורתם ספרים חדשים שיצאו מתחת מכש הדפוס" נענה בעל בית הדפוס. רבי נתן הסכים לעסקת החליפין ובמחור הטהור כבר ניצנץ רעיון: "אסוב ממוקום למקום, אכנס אל בתי מדרש ואציג את הספרים למכירה, וביניהם אניח את ספרו של

אמר ועשה. נטל חבילת ספרים, ובבואו לאומן פנה אל בית המדרש המרכזי ושם בתוך, על גבי שולחן צדדי, סידר ספרי ראשונים ואחרונים, שאלות ותשובות וכו' ולצידם הניח את הספר הקדוש "ליקוטי מוהר"ן" שזה עתה יצא מבית הדפוס וניחוח הנייר הטרי עלה מתוכו.

מאז עמדו על דעתו הצטיין רבי נתן בשמירת הזמן המופלאה שלו; הוא לא ביזבז אפילו רגע אחד לבטלה, כל חייו היו מיקשה אחת של עבודת ה' טהורה. גם עכשיו, בעמדו ליד דוכן הספרים, לא ניצב דומם; הוא פתח פיו הקדוש והחל מדבר דיבורים נלהבים היוצאים מן הלב על תכלית האדם בעולמו: תורה, תפילה ומעשים טובים. הוא לא חשב כלל איך מתקבלים דבריו; חזקו עליו דברי רבינו, שתמיד יהיה מי שישמע.

מדי דברו, הניע ידיו בהתלהבות כשפניו לזהטות באש קודש.

חובשי ספסלי בית המדרש, למותר לציין, נמנו ברובם על חוג ה"מתנגדים", והנה, מצאו כמה מהם עתה הזדמנות לתת דרור לייצר הליצנות המקנן בקרבם. "הראיתם אותו?" שח אברך צעיר שזקנקן מעטר בקושי את סנטרו, לחבריו. "עומד הוא ומשוחה בהתלהבות, משל אי מי מקשיב לו..."

השבוע לפני...

השבוע לפני 175 שנה

■ השידוך האמיתי יוצא לפועל

הכל התחיל בחיי רבינו הקדוש, כשהעשיר משה חניקעס הושיט לרבינו ספל קפה. תוך שהוא מנסה להעמידו על השולחן התהפך הספל והקפה נשפך. ענה רבינו ואמר לו: "כנראה שאנו לא נהיה מחותנים..."

היה זה בשעתו חידוש גדול, שכן משה חניקעס היה בעת ההיא חשוך בנים, שנים רבות מנישואיו, ואיך ניתן היה בכלל לחשוב אז על השתדכות עמו?!

ברם, לפני פטירת רבינו גילה לו שאם יגרש את אשתו, יהיו לו בנים מאשתו השנייה. ואכן, לאחר הסתלקות רבינו גירש את אשתו, ומאשתו השנייה, שהייתה בתו של אחד מרביני הסביבה, נולדו לו בן ובת.

אך משה חניקעס חפץ כנראה "להוכיח" שהוא כן מצליח להיות מחותן של רבינו, והשיא את בתו עלקא לרבי אברהם בער, בנה של הצדקנית אדל בת רבינו הקדוש.

עברו שנים מועטות, ומשה חניקעס שינה את עורו. בהשפעת אשתו שהשתייכה לחוג של מתנגדים, הפך את דעתו מהקצה אל הקצה, ואף כי בחיי רבינו היה מהאנשים הקרובים אליו ביותר, וגם לאחר פטירתו תמך ועזר רבות לאנשיו בכלל ולמוהרנ"ת בפרט - היה לאחד מראשי החולקים על חסידי ברסלב ולא בחל בשום פעולה בכדי למרר את חייהם.

משך, לא היה חתנו רבי אברהם בער מסוגל להמשיך בייחסי משפחה תקינים עמו, ועד מהרה התגלגלו הדברים עד לגירושיו עם בתו של משה חניקעס, שראה בעיניו, באיחור רב, כיצד מתקיים חונו של רבינו הקדוש: "אנו לא נהיה מחותנים".

כאשר הגיעה הידיעה על כך לאוזנו של הנגיד רבי בער מטשעהרין, תלמיד רבינו הקדוש, קפץ על המציאה כמוצא שלל רב; הוא וזוגתו הצדקנית החליטו שכדאי להם להקדיש חצי מרכושם בכדי שבתם החשובה תזכה לבעל קדוש כרבי אברהם בער נכד רבינו.

הם נסעו במיוחד לאומן, אל רבי נפתלי תלמיד רבינו, שישפיע על רבי אברהם בער להסכים לכך. רבי נפתלי לא התמהמה, ללא שהיית עשה את דרכו לעיר ברסלב וסיפר לרבי אברהם בער ואמו דברים כהווייתו. אליו הצטרף רבי בער מטשעהרין בעצמו, כשבידיו סכום עתק של אלפים זהובים בתור נדן.

לבסוף יצא השידוך אל הפועל בשבוע פרשת תצוה שנת תקצ"ו, כפי שמוהרנ"ת מספר במכתבו: "דעו שידונו המופלג מוה"ר אברהם בער שיחי נסע אתמול לאומן עם אמו הצנועה מרת אדיל תחי ועם עוד מאנ"ש, ושם יתועדו יחד עם הנגיד רבי בער מטשעהרין שיבוא לשם עם בתו תחי, ושם יהיה נגמר ההתקשרות ביניהם למול טוב, ותהיה החופה למול טוב בסמנון... ברוך השם אשר עזרו עד כה".

(על"ת רד; כ"א, אנשי מוהר"ן מב)

לחידודא

חידון השבוע לצעירים

חידה מס' 86

את מי מתלמידיו, שהיה סופר סת"ם, שיבח מוהרנ"ת על כתיבתו?

הפתרון לחידה מספר 85

על איזה מנהג קדוש אמר רבי נתן שבזכותו עזר לו ה' לעת זיקנה?

- התבודדות

(כוכבי אור, אנשי מוהר"ן כב)

זכה בהגרלה לחידה מס' 84

נתן ארול, ירושלים.

בסך 50 זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

מסילות

ליבון המסילות בעבודה ה'

שאלה:

מוהי "תפילה בכוח"?

תשובת הרב אברהם יצחק כרמל:

חכמינו אומרים: "לא נבראו רעמים אלא לפשט עקמומית שבלב" (ברכות נט ע"א). רבינו מבאר שהכוונה בעיקר לקולות הרעם שנשמעים מפי האדם בעת התפילה; בליקוטי מוהר"ן ("ה"א ה, ג) נאמר שעל ידי קול ש"אדם מוציא בכח בתפלתו" נעשים רעמים שמיישרים את העקמומיות שבלב.

הרעמים הללו גם מזככים את המוח, כמו שאמרו: "הקול מעורר הכוונה". מלבד פשוטם של דברים, שעל ידי הקול מתעוררים לכוון בתפילה, מתבאר בדברי רבינו שבעזרת הקול היוצא בכח ובגבורה ניתן להאיר את החושך במוח שנוצר על ידי התאוות הרעות והחכמות החיצוניות.

"תפילה בכוח" משמעה, כפי שמתבאר בליקוטי הלכות (בציעת הפת, ג, ג) "להוציא הקול בכח גדול בתפלתו... להתפלל בקול גדול". אך לא די בחלק הפיזי של הוצאת הקול בכוח אלא יש לצרף לכוח הזה את הריכוז והכוונה בתפילה, שכן זוהי כוונת רבינו (שם בסעיף ה) שצריך לכך "מוחא חוורא ככספא" כשכוונת דבריו לשכל צח ככסף, היינו שהדיבור יהיה מקושר עם מחשבה באופן בהיר (כמבואר בתורה עו, וכך שמעתי מרבי לוי יצחק בנדר).

דבר זה מתפרש גם בתורה ט שבליקוטי מוהר"ן: "ובשביל זה צריך להתפלל בכל כוחו, כי כשמתפלל בכל כחו ומכניס כחו באותיות התפילה – אזי נתחדש כחו שם בבחינת 'חדשים לבקרים רבה אמונתך'". כלומר, שהמוח מתחדש תוך כדי הכוונה בתפילה, כמובא בתורה לה סעיף ג על פי הזוהר, שפסוק זה מתייחס ל'חידוש המוחין' על ידי ש"באים בתוך אמונה", ולפי זה כוונת רבינו "בכל כוחו" על תפילה בכוונה, וכן מפרש מוהר"ן בתפילתו על עניין זה:

"ותזכני ברחמיך הרבים להתפלל לפניך בכל כחי; וכל מיני כח שנמצא בי ברמ"ח אברי ושם"ה גידי... שיש לי במח שבראש ובמח שמתפשט בכל הגוף... וכל שאר מיני כחות... שאזכר להוציא הקול והדבור של התפילה בכח גדול... ככוונת הלב".

נמצא שתפילה בכח היא תפילה שאדם מתפלל בכוונה ובכל כוחו (מעומקא דליבא בהתעוררות גדול) (תורה ק"ב), ענין שני הביאורים למאמר הז"ל "כל מי שאומר אמן יהא שמיא רבה בכל כוחו" – בכל הכוונה, ובקול רם.

שכן קיימים יחסי גומלין בין שני הדברים, הקול והכוונה, כמבואר בשיחות הר"ן (רצג), "שכמו שהקול מעורר הכוונה, כן להפך, הכוונה מעוררת הקול, שכשמתפלל בכוונה ונוהר להכניס כל לבו ומחשבתו בתוך דיבורי התפילה, אזי ממילא יתעורר קולו להתפלל בקול כראוי".

מאורות

צוהר לפרשה השבוע

"וְיָאֲתָה תְּצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ... לְהַעֲלוֹת נֶר תְּמִיד" (שמות כו, כ)

הצדיקים עוסקים בתורה בקדושה גדולה, ובכך הם מעוררים את בני ישראל לשוב בתשובה.

שכן, נשמות בני ישראל מושרשות בתורה הקדושה, כמבואר בזוהר הקדוש (זו"ה ש"ה ש צא ע"א) שיש שישים ריבוא אותיות לתורה – כנגד שישים ריבוא נפשות ישראל.

כאשר עוסקים בתורה כראוי, מעוררים בכך את שורשי הנפשות של עם ישראל ומחברים אותם זה עם זה, כפי שבתורה מתחברות האותיות למילים, לפסוקים, לפרשיות ולעניינים – וכך פושטת התעוררות בלבבות כל בני ישראל באשר הם – להתקרב אל ה'.

זה מקורם של הרהורי התשובה שחולפים לפעמים אפילו בלכם של הרחוקים ביותר – עסק התורה של צדיקי הדור!

ברם, הצדיקים אינם נוטלים מאיש את בחירתו החופשית; הם רק מעוררים אותו ושולחים לו הרהורי תשובה, אך כעת הבחירה בידי אדם לנצל את ההתעוררות והרהורי התשובה, וליישם אותם בתשובה ומעשים טובים, או לפחות ברצונות טובים ובתפלות – או שזמא להתעלם מהם ולהימנע אחר הכלי העולם, חלילה.

זה שכתוב: "ואתה תצוה את בני ישראל" – אתה, משה, תפקידך לְצוֹת – מלושון צוואה והתחברות. שכן הצדיקים בלימוד תורתם, מחברים את שורשי נשמות ישראל, ועל ידי כך מעוררים אותן לתשובה.

אולם, כדי שהתעוררות זו תוביל לתשובה ומעשים טובים – להעלות נר תמיד – דרושה גם השתדלותם של בני ישראל בעצמם: "ויקחו אליך שמן זית זך להעלות נר תמיד" – להדליק את הלב בעבודת השם תמידית.

(עפ"י ליקו"ה, בציעת הפת ה, כד)

דרכי צדיקים
לחם את הנשמה
 מגוון מסלולי חורף מרתקים
 בדרך צדיקים
 הררשה בעיצומה
 ירושלים: ח'ר' בית ישראל 38 בני ברק: ח'ר' רבי עקיבא 62
02-5410100 (ארצ'י)

\$55
 נסיעה הלוך ושוב
 במסלול אומן קייב
 ניתן להשיג במשרדינו ובכל
 משרדי הנסיעות
ESL
 הפתרון למייר היחודי בעולם
02-999-72-72
 רח' חפץ חיים 33 (ליד זכרון משה) ירושלים

זמנת עולם בהפצת האוצרות				המפיצים			
ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' שמעון י'	ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן שמעון י'	ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן שמעון י'	ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן שמעון י'	ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' שחתי'	ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' שחתי'	ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' שחתי'	ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' שחתי'
ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' שחתי'	ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' שחתי'	ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' שחתי'	ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' שחתי'	ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' שחתי'	ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' שחתי'	ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' שחתי'	ירושלים הר"ר יוסף חשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' שחתי'

שגם אם המחיר גבוה, ומישהו עושה 'קופה' על גבנו, ועל חשבון הלחם שלנו, **זה לטובתנו...**

קו מידע אולטימ
 מערכות המידע שלנו ישיגו עבורכם את כרטיסי הטיסה הזול ביותר לאוקראינה

קו מידע אולטימ
 לראשונה בודדים ומשפחות **עולים על הקו היומי מקייב לאומן** בנחות בבטחה ובמינימום עלות

קו מידע אולטימ
 פתורות לינה ואוכל באומן סמוך לציון ובכל רחבי אוקראינה

קו מידע אולטימ
 היום, אחרי ששינינו את כללי המשחק, פתאום כולם לטובתנו.

תמיד ידענו

EuroPrim
 אירופים
 ground logistics in Europe